

POKROK ZÁPADU

TÝDENNÍ

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

NEJPOSPRÁVNĚJŠÍ A
NEJLÉPŠÍ ČESKÝ
TÝDENNÍK NA
ZÁPADĚ

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

Printed and distributed under permit No. 150, authorized by the act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Omaha, Neb.

By Order of the President,
R. H. ROHLSON, Postmaster General

ZALOŽEN 1871 - ROČNÍK 48.

OMAHA, NEBR., DNE 2. DUBNA, 1919.

ČÍSLO 37.

Bolševism je na postupu v střední Evropě

Stav obležení prohlášen byl nad přístavem Rijekou velitelem vojsk spojenců

**Videň oznamuje bolševické povstání v Čechách.
Generál Mangin bude řídit operace proti
uherským bolševikům.**

Ržeka, 31. března. — Velitel spojeneckých vojsk prohlásil nad Rjekou, bývalým rakouským přístavištěm v Adriatiku, stav obležení, dle sdělení Jihoslovanské tiskové kanceláře.

Od podepsání příměří vede se spor o tento přístav mezi Itálií a Jihoslovy. Italové žádají, aby přístav tento jako italský přístev byl jim mírovou smlouvou, kdežto Jihoslovani prohlásují, že přístav jako přirozený přístup Jihoslovanská k moři patří jim. Nároky své opírají tvrzením, že město je v jádře chorvátské.

Před nedávnem situace mezi Jihoslovy a Itálií stala se tak napjatou, že Italové vydali zákaz dovozu potravin pro Jihoslovany. Spojené Státy oznámily Itálii, že zastaví dopravu potravin do Itálie, nebude-li zákaz tento zrušen.

Videň, 31. března. — Oznamuje se, že v Československu došlo ku povstání. (Zprávu tuto dlužno přijmá s rezervou, ježto až doposud všechny zprávy o poměrech v Československé republice, vyšlé z Vídně a Berlína, nkázaly se nespolehlivými.)

Zpráva o vítězství bolševiků v Uhrách se rychle rozesla a praví se, že revoluci v Uhrách v západní Ukrajině a Rumunsku se zryšuje.

Paříž, 31. března. — Havasova zpravodajská kancelář považuje za jisté, že generál Mangin bude řídit operace proti Uhrám s hlavními stáncem v Rumunsku a že generál Henrys stane se velitelem polských vojsk.

O rozložení právomoci generála Mangina na polskou armádu bude uvažováno na schůzce spojeneckých vojenských autorit, dle prohlášení časopisů Martin, aby došlo k jednotnému velení na frontě od Baltského moře až k moři Černému.

Ruská bolševická vojska vykládla Kyjev a soustředují svoji pozornost na Rumun, dle zprávy, došlé ze Stanislava v Halli.

Kodaň, 31. března. — Komunistická vojska uherská vpadla do německých západních Uher, ale byla odražena po několika srážkách domácími obyvatelstvem, dle zprávy z Berlína, citující prohlášení časopisu Vossische Zeitung, který současně oznamuje, že deputace ze západních Uher přijela do Vídně, aby podala ministru zahraničních záležitostí Bauerovi zprávu o invasi. Mnoho obydlí bylo vypleněno a zničeno požárem.

Budapešťský korrespondent vídeňského časopisu Volkzeitungu praví, že uherská vláda nabídkla se za spojení s německou vládou proti Dohodě, dle depeše zde získané. Telegram Wolfovy zpravodajské kanceláře ale sděluje, že něčeho podobného není o tom známo v úředních kruzích v Berlíně.

Bern, 31. března. — Velitel ukrajinských vojsk poslal jiskrovou depeši vládním spojencům, v které praví, že Ukrajinci jsou pohotovi vstoupiti do vyjednávání za účelem zastavení bojů proti Polákům, určí-li spojenci demarkační čáru na základě přítomné bitevní fronty.

Vysoký americký důstojník a jeho štáb z toho důvodu přijel do Stanislava, sedmdesát mil jihovýchodně od Lvova, aby vyjednával společně a mezospojeneckou

mošití a Poláky a Ukrajině.

Dle zprávy z německých pramenů, bolševická revoluce, vypuknuvší nedávno v Bessarabii, dospěla až k Dunaji.

Zpráva z Pračpurku oznamuje, že spojenecká missie z Budapešti vydala se na cestu do Bělehradu.

Paříž, 31. března. — Poslanecká sněmovna zůstala v zasedání až do jitra v neděli, uvažuje o vládní zásadě v Rusku. Ministr zahraničních záležitostí, Pichon, a poslanec Leon Abrami, zůstali v debatě dlouho přes půlnoc.

Ministr Pichon v průběhu své řeči prohlásil, že předloží podmínky předběžné mírové smlouvy s Německem poslancecké sněmovně v několika dnech.

Časopis Intransigent uvěřuje zprávu, dle které náhrada, kterou Německo musí zaplatiti za škody ve válečné způsobilé, stanovena byla na čísel 150 až 250 bilionů franků. Výroční splátky mají být zvyšovány, jak hospodářský život Německa bude obnovován.

Vytrvalé snahy amerických delegátů, podporovaných Angličany a Itálií, o urychlení mírové práce měly v důsledku lepší pokrok během posledních dnů právě minulého týdne. Praví se, že došlo bylo během právě uplynulého týdne velmi důležitých výsledků, zahrnuje v to otázku Monroeovy doktriny a náhrad, jež tvořily hlavní kámen úrazu dohotovení mírové smlouvy.

Ze státního sněmu

Lincoln, Neb., 31. března. — Šobota byla šedesátým dnem zasedání poslancecké sněmovny státní a současně dnem, kdy sluhně poslanectem přestalo se vypláceti, dle starého zvyku. Od nynější doby naši zákonodárci budou pracovati na svůj vlastní čas a vydání Zákonodárce, dle opatření konstituční obrázl \$600 za zasedání dva třech splátek dle dvačti dnů, což činí \$10 denně za šedesát dní. Není to tudíž se mzdou jejich nejhorší. Senát zasedal v pátek padesátý čtvrtý den. Očekává se, že ke konečnému odročení státního zákonodárce dojde asi ve dvou třech dnech. Poslanecká sněmovna doposud nepřijala rozpočtové předlohy pro státní vládu v obnosu \$1,140,000 a tato předloha po té musí do senátu. V roce 1917 poslancecká sněmovna zasedala osmdesát šest dní a k odročení došlo až 24. dubna.

Padesát Srbů utopeno bylo ve studni

Bělehrad, 31. března. — Srbský tisk přináší podrobnosti strašlivých násilností, kterých vojska rakouská, německá a bulharská dopouštěla se na bezmocném srbském obyvatelstvu během invaze. Tyto násilnosti vyšetřeny byly zvláštní komisí, jež vypracovala svoji zprávu k předložení vládním spojencům. V Leskovači ve studni pod kostelem nalezeny byly mrtvolky padesáti občanů Leskovače. Ohavného tohoto činu dopustili se Bulhaři, kteří svázali svým obětem nohy a ruce a po té do hluboké studně je vhodili. V Leskovači před válkou nalézal se důležité srbský průmysl. Rakouské odtud vyvezli veškeré stroje a továrny zničili.

Poslední fotografie Viléma jako císaře německého.

Tato fotografie, jež nepochybně je poslední podobiznou Viléma Hohenzollerna z doby, kdy byl císařem německým, byla poslána Americké mezinárodní filmové službě Robertem J. Daltonem, členem americké vojenské missie. Na fotografii této je možno spatřiti bývalého korunního prince v uniformě smrtižlavových husarů. Císař připíná na tomto obrázku vyznamenání jistému vojínu.

Němci a podepsání mírové smlouvy

Rotterdam, 31. března. — Ze všech zpráv, které docházejí v poslední době z Německa, z čemuž veškerého německého tisku a jiných projevů veřejného mínění dá se souditi, že úmyslem Němců je nepodepsati mírové smlouvy, bude-li v ní učiněno opatření pro vydání území, která Němci považují za část německá a následovně za neoddělitelná od německé říše. Protestní hnutí proti vydání takových německých území bylo po celém Německu inspirováno vládou, která se domýšlela, že tímto způsobem vyvolá tlak na spojence, kteří pak svoje dosavadní plány podrobí nové radikální revizi. Ale hnutí šlo dále, než si nepochybně vláda přála, tak že nyní vymyká se z její kontroly. Ihned na jeho počátku chopily se jej kruhy re-akcionářské jako nebean poslanon přiležitosti k obrození národního ducha Němců. Postupně k hnutí přidávali se radikální a později i skupiny, stojící dale na levo, než vláda samotná. Časopisy a publicisté obvykle umírněných náhledů, volají dnes tak hlasitě jako konservativci, ale nikoliv tak hlasitě, aby učiněno bylo zdání, že se jedná o pouhý ohavst. Hnutí toto stává se již vládě nepohodlným, neboť čím déle bude trvati, tím ostřeji budou definovány určité požadavky, které vláda německá nebude a to schválně. Nyní nejedná se toliko o Gdansk a Sbarskon páne, nýbrž i o valonskou provincii Malmédy. Vládní hnutí sjednotilo konzervativce a radikály a je jednomyslným míněním, že ústup je nyní nemožností.

Přebytečné zásoby ve Francii budou prodány Evropanům

Paříž, 31. března. — Všechny přebytečné zásoby potřeby amerického expedičního vojska ve Francii složené v obrovitých skladištích, budou odprodány Evropanům, bude-li shledáno, že bude to výhodnější než dopraveni je zpět do Spojených Států. Toto oznámění bylo učiněno likvidační komisí Spojených Států, která koná tu konferenci, na níž bude rozhodnuto o dispozi, jež bude učiněna s těmito zásobami. Evropské vlády potřebují nyní těchto zásob a bude možno za ně získati ceny velice výhodné.

SPOJENCI ŽADAJÍ ODSTOUPENÍ UHERSKÉ VLÁDY

Volby do národního shromáždění pod do- zorem spojenců.

Londýn, 31. března. — Spojenci žádají resignaci uherské sovětské vlády, dle depeši Exchange telegrafické kanceláře, došlé přes Berlín a Kodaň. Žádají, aby volby do národního shromáždění byly provedeny pod dozorem spojeneckého vojska.

Všechna práce v Budapešti byla zastavena a vláda požizuje inventář dílen, obchodů, bank a továren. Všechn majetek movitý a nemovitý byl sekvestrován. Jednotlivé domy převzaty byly vládou, veškeré zbraně skonfiskovány a známý počet občanů zatčen.

Vedle italských a anglických zástupců, Prof. Philip Brown z Princetonské university, zastupující Spojené Státy, zůstal v Budapešti.

Paříž, 31. března. — Americká komise obrázla nepřimě depeši z Budapešti, která oznamuje vážné výtržnosti v tomto městě, plenění obchodů, konfiskace osobního majetku a veškerého střebrného náčiní zamožnějších vrstev.

Časopis Temps sděluje, že o vojenských opatřeních, která mají být učiněna k vyvážení nebezpečí, povstaleho v důsledku zřízení sovětské vlády v Budapešti, doposud se uvažuje mezi zástupci vlád spojenců. Žádá se býti jisté, podotýká jmenovaný časopis, že jisté množství materiálu a vypravení posláno bude do Rumunsku.

Generál Hiescu, bývalý náčelník rumunského generálního štábu, prohlásil dle sdělení časopisu Petit Parisien, že jmenování generála Mangina velitelem spojeneckých vojsk v jihovýchodní Evropě potvrzuje plán, který předložil vrchnímu francouzskému velení před nějakou dobou. Dle tohoto plánu mělo dojíti k vytvoření obranných pásem za pomoci Polska, Rumunsku, Československa a Jugoslaviie proti útoku se bolševismu.

Situace spojenců v Oděse je doposud kritická, dle posledních zpráv došlých z této oblasti. Ruská sovětská zpráva ze dne 25. března oznamuje, že předvoje sovětské armády nalézaly se v předměstích města.

Premier ruské sovětské vlády, Nikolaj Lenin, poslal uherské ústavodárné komisi návrh konstituce pro Uhersko, dle sdělení vídeňské depeše, poslané eurypským korrespondentem časopisu Information.

Národní shromáždění uherských Rusů

Washington, D. C., 31. března. — Československá Tisková Kancelář sděluje: V Hušti konalo se národní shromáždění uherských Rusů a přítomní zástupci jednomyseľně vyslovili se pro příslušnost k Československé republice. Shromáždění poslalo prezidentu Masarykovi telegram, v kterém se praví: "Národní shromáždění uherských Rusů, shromážděných dne 21. ledna v Hušti, zasílá bratrský pozdrav československému národu, osvobozenému z cizího jarma a povznášému se k samostatnému státu." Telegram podepsán byl Michalem Kraszajkem, předsedou národního shromáždění uherských Rusů.

Polská vojska byla vypuzena z Oravy

Washington, D. C., 31. března. — Československá Tisková Kancelář oznamuje: Rozkazem spojeneckých mocností polské vojské oddíly, které obsadily severní část Oravské župy na Slovensku, musely celé toto území opustit. Byla proti nim vyslána vojenská síla československá pod velením kapitána Kubaty, která zbytky polských vojsk vypudila za hranice. K srážce nedošlo žádné. Proti možné invasi invasi ze strany Poláků hranice jsou dobře střeženy. Treba poznamenat, že halécké vojenské oddíly celou tuto dobrodružnou invasi na Slovensko podnikly na svou pěst a bez vědomí ústřední polské vlády.

Rakouská železniční stávka zakončena

Kodaň, 31. března. — Železniční stávka v německém Rakousku byla zakončena vyrovnáním se zaměstnanci, dle sdělení vídeňské depeše. Stávka tato byla prohlášena ve středu. Depеше z Vídně z pátku naznačila, že stávka byla částečně vyvolána ze sympathie s uherskou revolucí. Zadrženi vlaků s potravinami bylo hned ve Vídně počítáno a to nepochybně vedlo k rychlému urovnání stávky.

HAMBURK A ŠTĚ- TIN PŘÍSTAVY ČE- SKOSLOVENSKA

**Čechoslovákům dostane se v obou přístavech
zvláštních výsad.**

Paříž, 31. března. — Hamburk a Štětín jsou považována za přirozená obchodní východiška k moři pro Československo, dle rozhodnutí, ježto dosaženo bylo komisí pro mezinárodní režim vodních cest, přístavů a železnic.

Tato akce, která vyhovuje požadavkům československé delegace na mírové konferenci, učiní opačnou, bude-li schválena, aby nová republika těšila se všem výhodám, pokudt zahraničního obchodu se týče, v obou těchto přístavech jako by jí skutečně náležely.

Československý obchod přicházející bude do Hamburku a Štětína po Labi a Odře po lodích pod československou vlajkou plovoucích. Věde těchto říčních lodí bude dovoleno nové republice, aby měla svoje vlastní obchodní loďstvo námořní. Téžže výhod dostane se švédskou, pokud navigace Rýna se týče. Stejně tato země bude oprávněna k vlastním obchodním loďstvu námořnímu.

Hamburk leží při ústí řeky Labe, jež vzniká v Krkonoších na tak zvané Labské louce a je splavná od Mělníka v Čechách až ku svému ústí. Hamburk býval avobchodním hansovním městem a jedním z nejvládnějších přístavů na světě. Před válkou měl přes 700.000 obyvatel a pro obchod Rakouska hlavní čech přístav jeho měl větší význam nežli Terst. Jest to pro země československé nejjednotnější spojení se Severním mořem.

Štětín leží při ústí řeky Odry z útoky Haffské, spojené úzkou vodní cestou se zálivem Pomořanským v Pobaltí. Před válkou měl přes 25.000 obyvatel a s ohledem na množství jiných východných přístavů v Pobaltí význam jeho nebyl velký. Město samotné by znamenalo získalo, kdyby stalo se přístavem Československa, hlavně pro spojení s Ruskem a zeměmi v Pobaltí. Řeka Odra vzniká na Moravě a je splavná od hranic Československého státu. Nepochybně Bohumíně na Moravě zřízeny by byly sklady a poštětní stanice pro československé lodě.

Praha měla by přinést spojení po lodích s Hamburkem, ježto Vltava učiněna byla splavnou od Prahy až do svého vstoku do Labe.

Čechoslováci ve výboru pro náhrady

Washington, D. C., 31. března. — Československá Tisková Kancelář sděluje: Do komise, která má vypracovati plán válečné náhrady, již spojení budou požadovat od Německa, od Maďarů a rakouských Němců za škody válkou v zemích spojeneckých způsobené, československá delegace na mírové konferenci přidělila zahraničního ministra Dr. Eduarda Beneše a sekretáře československé delegace Dr. Štefana Onušáka, známého slovenského bojovníka z Chicaga.

Postavení bolševiků vážně otrěseno

Stockholm, 31. března. — Upřímně doznání, že postavení bolševické vlády stalo se naprosto neoddržitelným, byla učiněna na nedávné mezinárodní bolševické konferenci M. Luchanarským, ministrem kultury v sovětské vládě, dle sdělení depeše z Petrohradu. Ministr doznal, že socialistické vědomí těch kruhů, na nichž bolševism spočívá, je soudobně otrěsena. "Luchanarský také připustil, že největším nepřítelem bolševismu je spojenecká hospodářská blokáda a že tak daleko, že předpovědi konce bolševického režimu, bude-li v blokáde pokračováno.